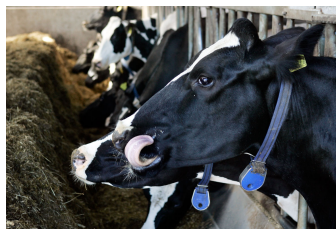

Økonomi ved holdopdeling i AMS-besætninger

AMS-besætninger kan forbedre økonomien ved at opdele køerne i hold. Størst økonomisk fremgang opnås ved at opdele besætningen i to hold efter laktationsnummer.

Ved at holdopdele køerne kan man opnå en række fordele, som virker positivt på økonomien i i AMS-besætninger. Der kan dog også være omkostninger forbundet med det afhængig af, hvilken form for opdeling, man vælger. For at skabe overblik over summen af fordele og ulemper har Videncentret for Landbrug, Kvæg gennemført et sæt modelberegninger i Sim Herd, der skitserer den samlede økonomiske værdi af holdopdeling efter hhv. yversundhed, laktationsnummer og ydelse/laktationsstadie (se tabel 1).

Promilleafgiftsfonden for landbrug

Se 'European Agricultural Fund for Rural Development'

Beregningerne viser at:

- der er bedst økonomi i at opdele køerne efter laktationsnummer (1. kalvs vs. øvrige)
- i besætninger med højt celletal og nyinfektionsgrad er der et stort potentiale i at opdele efter smittegrad
- køerne kvitterer ikke tilstrækkeligt til at betale for ekstraomkostningerne ved flere grundblandinger
- det er teoretisk muligt, at flere grundblandinger kan være fordelagtigt, når prisforskellen mellem korn og proteinkilder er høj.

Holdopdeling efter yversundhed

Effekten ved at opdele efter yversundhed er en halvering af antal yverbetændelser. Ændringen i dækningsbidraget på modelbedriften er som følge heraf, opgjort til 646 kr. pr. årsko. Det største bidrag kommer via øget mælkeproduktion. Omkostningerne til flytning af køer, administration og PCR-test er her 127 kr. pr. årsko. Den samlede økonomiske effekt bliver da 519 kr. pr. årsko.

Hvis holdinddelingsindsatsen kan bringe celletallet ned, så landmanden opnår en højere klassificering, vil der være en yderligere gevinst som følge af ekstra kvalitetstillæg. Eksempelvis udløser en forbedret klassificering fra klasse 1 til klasse 1E for celletal cirka 250 kr. pr. årsko.

Holdopdeling efter laktationsnummer

Når man opdeler efter laktationsnummer bliver konkurrencen ved foderbordet mindre. Derfor øges førstekalvskøernes foderoptagelse, når de opstaldes sammen med andre førstekalvskøer, sammenlignet med ældre køer. Det bevirker, at førstekalvskøerne kvitterer for holdopdeling med 5 % ekstra mælk. En sidegevinst ved at sætte førstekalvskøerne ind i et hold for sig er desuden et lavere niveau af nyinfektion og bedre yversundhed. Det vurderes, at adskilt opstaldning af førstekalvs- og øvrige køer på en bedrift med middel smittetryk kan reducere forekomsten af yverbetændelse med 30 % for hele besætningen. Den økonomiske virkning heraf er opgjort til 717 kr. pr. årsko for modelbedriften. Der er ingen ekstra omkostninger forbundet med holdopdeling efter laktationsnummer, idet køerne sættes på hold umiddelbart efter kælvning og ikke flyttes igen før goldning. Det resulterer i en samlet effekt på dækningsbidraget på 717 kr. pr. årsko.

Der er heller ikke ekstra omkostninger forbundet med test eller administration, da nedgangen i yverbetændelser er en sidegevinst ved at lade nykælverne gå i et hold for sig og ikke noget, der kræver andre tiltag.

Holdopdeling efter ydelse/laktationsstadie

Holdopdeling efter laktationsstadie/ydelse kan være interessant i besætninger med anlæg til automatisk udfodring og besætninger, der i forvejen blander to grundrationer dagligt. I besætninger, der kan blande alt foder til malkende køer i én arbejdsgang, vil holdinddeling efter laktationsstadie/ydelse kun være økonomisk fordelagtigt, hvis prisforskellen mellem proteinfoder (f.eks. sojaskrå eller rapskager) og energifoder (f.eks. korn) overstiger 1.30 kr. kg tørstof. Det er dog under forudsætning af, at der ikke indtræffer ydelsestab hos de midt- og senlakterende køer.

Læs mere [her](#)

Tabel 1: Scenarier for simuleringen af den økonomiske værdi ved holdopdeling i SimHerd

Scenarie	Opdelingsprincipper	Effekt	Økonomi	Omkostninger
1. Sundhed	• 2 hold	I dette scenarie er der ikke indregnet en eventuel merpris for mælken som konsekvens af højere kvalitetstillæg ved lavere celletal	• 50 % færre yverbetændelser	<ul style="list-style-type: none"> • PCR-test • Administration (1 time pr. uge) • Flytning af køer (7½ min. pr. flytning, 1/3 af køerne flyttes pr. laktation)
	• Opdeling efter smittegrad			
2. Laktationsnr.	• Samme foderblanding til alle hold	<ul style="list-style-type: none"> • 5 % mere mælk i førstekalvskøerne (mindre konkurrence ved foderbordet) • 30 % færre yverbetændelser 	• Ingen ekstra omkostninger	
	• 2 hold			
	• Opdelt efter laktationsnr. (1. kalvs og øvrige)			
3. Fodring	• Samme foderblanding til alle hold	<ul style="list-style-type: none"> • 5 % mere mælk • 30 % færre yverbetændelser 	<ul style="list-style-type: none"> • Ekstra blanding • Administration (1 time pr. uge) • Flytning af køer (7½ min. pr. flytning, 2/3 af 	
	• 3 hold			
	• Opdelt efter laktationsnr. (1. kalvs, højtstående øvrige og lavtstående øvrige)			
	• Forskellige foderrationer	I modelberegningerne er der ikke indregnet en eventuel besparelse på foderomkostninger ved blanding af rationer, der er tilpasset det enkelte hold		

til de 3 hold

køerne flyttes pr. laktation)

Fremskrivning er gennemført på en modelbesætning med 200 årskøer og 3 malkerobotter, som hver især malker et særskilt hold af køer. Det forudsættes altså, at besætningen har en staldindretning, som fysisk tillader holdopdeling, uden der indledningsvis skal investeres i inventar eller bygges om. Produktionsresultaterne i modelbesætningen er 9.100 kg EKM pr. årsko, 33 % 1.kalvskøer, en dødelighed blandt køerne på 5,5 % og 35 yverbetændelser pr. 100 årskøer. Med hensyn til sundheds- og reproduktionsniveau ligger bedriften på et middel niveau (se bilag 1 for ydelige oplysninger om modelbedriften).

Derudover bygger beregningerne på prisforudsætningerne, der er beskrevet i tabel 2.

Tabel 2: Anvendte prisforudsætninger

Pris pr. kg EKM leveret	2,80
Gennemsnitlig foderpris, kr. pr. FE	1,53
Yverbetændelser, kr. pr. behandling	250
Timeløn, kr.	180
Brændstof, kr./l	5

[Gå til Landmand.dk](http://Landmand.dk)